

[Justitsministeren.]

arv til ubeslægtede. Statistikken viser, at der i femåret fra 1934—35 til 1938—39 er tilfaldet slægtninge i disse arveklasser og ubeslægtede personer gennemsnitlig ca. 12 500 000 kr. årlig af et samlet arvebeløb på gennemsnitlig ca. 250 000 000 kr. årlig. De tilsvarende tal for 1950—51 udgør henholdsvis ca. 15 500 000 kr. og ca. 400 000 000 kr. Det kan imidlertid ikke ses, i hvilket omfang arven er tilfaldet slægtninge, eller om den i bekræftende fald er tilfaldet dem som legal arv eller som testamentsarv. Andre statistiske oplysninger til nærmere belysning af dette forhold findes ikke. Det er imidlertid min opfattelse, at det må være berettiget udfra tallene for 3. arveklasse at slutte, at den altovervejende del af arven i sidste arveafgiftsklasse er tilfaldet ubeslægtede eller er gået til beslægtede i kraft af testamente. Arvelovskommissionen udtaler da også herom, at man kan gå ud fra, at den legale arv til 4. og 5. arveklasse er ganske forsvindende.

Jeg mener herved at have belyst de praktiske hensyn, der har været den afgørende grund for mig til at fremsætte dette lovforslag om en begrænsning af arveklasserne i overensstemmelse med det, der også var arvelovskommissionens tanke.

Jeg gør opmærksom på, at delingen af 3. arveklasse rejser det spørgsmål, om der skal foretages en tilsvarende ændring af arveafgiftsloven, således at de slægtninge, der afskæres fra legal arveret, nemlig fætre og kusiner og deres afkom, fremtidig i arveafgiftsmæssig henseende behandles på samme måde som ubeslægtede.

I øjeblikket følger arveafgiftsloven principielt arvelovens arveklasser, men dog således, at slægtninge i 4. og 5. arveklasse svarer samme arveafgift som ubeslægtede arvinger. Dette spørgsmål overvejes for tiden af finansministeren og vil formentlig blive foreslået løst ved et lovforslag fra hans side.

Den foreslåede begrænsning af den legale arveret indebærer, at der — i hvert fald teoretisk — vil tilfalde staten arv i videre omfang end hidtil. Efter gældende ret tilfalder en afdøds efterladenskaber jo staten, når der ikke findes legale arvinger og der heller ikke lovligt er disponeret over dem ved testamente. Det er dog yderst tvivl-

somt, hvor meget de foreslåede ændringer vil betyde i så henseende, idet man nok kan gå ud fra, at de nye regler i et vist omfang vil indeholde et yderligere incitament til at oprette testamente.

Med hensyn til statens arveret har der som bekendt i de senere år rejst sig røster for at indføre den ordning, at forladt arv ikke længere skulle indgå i statskassen, men tilfalde en særlig fond, en såkaldt arvefond, på samme måde som i Sverige. Fondens indtægter tænktes anvendt f. eks. til støtte af ungdommens uddannelse eller til børneforsorgsformål. Det er ikke min tanke at komme nærmere ind på dette spørgsmål her, men jeg er klar over, at det nok ville være rimeligt senere at vende tilbage til det — eventuelt i forbindelse med overvejelser om anvendelsen af arveafgifterne.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om rigsretten*.

Bestemmelserne i den nylig vedtagne grundlovs § 59 om rigsrettens sammensætning og dens § 60 om rigsrettens kompetence har nødvendiggjort en ændring af den nugældende lov om rigsretten af 3. marts 1852.

I forbindelse med grundlovsforslaget i 1939 vedtoges en ny lov om rigsretten; den gamle lov fra 1852 havde vel virket tilfredsstillende og havde tidligere end retsplejen iøvrigt indført offentlighed, mundtlighed og umiddelbarhed i bevisførelsen. I forbindelse med de ændringer, som grundloven nødvendiggjorde, fandt man det dog ønskeligt at underkaste denne gamle lovs bestemmelser en revision under hensyn til de efter 1852 stedfundne ændringer i lovgivningen, navnlig retsplejelovgivningen. Man lagde herved vægt på i vidt omfang at bevare den gamle lovs system og sprogbrug.

Forslaget, der blev vedtaget som lov nr. 115 af 15. marts 1939, skulle træde i kraft samtidig med grundloven, men da grundlovsforslaget ikke blev godkendt, trådte rigsretsloven følgelig aldrig i kraft.

Det nu foreliggende forslag til rigsretslov er i det væsentlige identisk med loven fra

[Justitsministeren.]

1939, dog naturligvis med de ændringer, som forskelle mellem grundlovsforslaget fra 1939 og den nuværende grundlov har nødvendiggjort — således forskelle med hensyn til rettens sammensætning, virkekreds og kompetence.

Det må erkendes, at forslaget er stærkt præget af loven fra 1852, hvorover det er bygget, og at det nok ville være muligt at forme det knappere, bl. a. ved i vidt omfang at henvise til retsplejelovens regler, og i et mere nutidssvarende sprog. Jeg har imidlertid ment at burde fremsætte forslaget væsentligt i samme skikkelse som den, i hvilken loven af 1939 blev vedtaget, idet jeg tillægger de hensyn vægt, som kan tale for at tilstræbe en fyldig, selvstændig beskrivelse af den rettergangsmåde, der skal finde sted i disse særlig vigtige sager.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg gøre opmærksom på bestemmelsen i § 2 om rigsrettens sammensætning. Denne paragraf knytter sig til grundlovens § 59, hvor det bestemmes, at rigsretten består af *indtil* 15 af de efter embedsalder ældste ordentlige medlemmer af rigets øverste domstol og et tilsvarende antal af folketinget efter forholdstal for 6 år valgte medlemmer. Da Højesteret i øjeblikket består af 15 medlemmer, er det i lovforslagets § 2 bestemt, at samtlige Højesterets dommere har sæde i rigsretten. Såfremt antallet af Højesterets dommere skulle blive forhøjet, måtte rigsretsloven derfor ændres, således at kun de efter embedsalder 15 ældste bliver medlemmer af rigsretten. En ændring af loven vil derimod være uforholdsmæssig, såfremt højesteretsdommernes antal måtte blive formindsket. Da en forøgelse af højesteretsdommernes tal kun vil kunne ske ved lov, vil det i påkommende tilfælde ikke volde nogen vanskelighed samtidig at gennemføre den fornødne formelle ændring af rigsretsloven.

Jeg skal endvidere fremhæve, at der ikke i lovforslaget er indføjet bestemmelser angående den nærmere fremgangsmåde ved folketingets valg af rigsretsmedlemmer. Nærmere bestemmelser herom forudsættes givet i tingets forretningsorden.

Jeg indstiller forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Fiskeriministerens (Chr. Christiansen):
Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ind- og udførsel af fisk.*

Den herom gældende lov udløber med udgangen af indeværende kalenderår, men det foreliggende lovforslag tilsigter at opretholde de hidtil gældende bestemmelser uændret også i kalenderåret 1954.

Hver gang denne lov i de senere år har været til behandling i det høje ting, har der fra forskellig side været fremsat ønsker om, at det måtte blive sidste gang, man skulle beskæftige sig med spørgsmålet om forlængelse af loven.

Jeg må imidlertid med beklagelse konstatere, at det tidspunkt endnu ikke er inde, da vi kan undvære loven.

I tiden efter 1950, da man indenfor OEEC besluttede sig til at gennemføre 75 pct. liberalisering indenfor medlemslandene, arbejdede man i nogle år på en udvidelse af den såkaldte fællesliste (Common List), og fiskeriministeriet gav i princippet tilslutning til nogle af Østrig og Norge fremsatte tilbud om liberalisering af handelen med fiske- og hvalolie, medens man på det tidspunkt af hensyn til det færøske og grønlandske fiskeri anså det for udelukket at tilslutte sig et norsk tilbud om liberalisering af hvalkød, saltet, røget og tørret fisk og sild.

På grund af den daværende mangel på hvidblik, olie m. v. tog man forbehold, forsåvidt angår fiskekonserves, indtil tilførslerne af de pågældende råvarer ville blive normale. Senere har Danmark dog ensidigt liberaliseret indførslen af saltet og/eller krydret sild og brisling, saltfisk og klipfisk samt fersk og frossen ål. Endvidere har fiskeriministeriet fornylig tilsluttet sig OEECs forslag om en 100 pct. liberalisering under forudsætning af fuld gensidighed og på betingelse af, at der samtidig opnås toldlempler for visse fiskevarer.

I den forløbne tid har en række medlemslande gennemført en liberalisering på 75 pct, men liberaliseringen af landbrugsvarer, hvorunder fisk og fiskevarer hører indenfor OEEC, er i de fleste lande ikke ført meget videre end til 60 pct. Enkelte lande, f. eks. Vesttyskland og Frankrig, har på et vist tidspunkt forsøgt at frigøre handelen med fisk og fiskevarer, men har senere